

7

Eğlenceli Bilgi

BİLİM

AKLIMI SEVEYİM!

Nick Arnold
Tony De Saulles

Eğlenceli
Bilgi

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	7
BEYNE TEMEL BAKIŞ	11
BEYİNİ ARAŞTIRANLAR	23
BEYNİN PARÇALARI	39
DUYARLI DUYULAR	55
BEYNİN İŞLEYİŞİ	81
İĞRENÇ BİLGİ	105
TIKA BASA HAFIZA	126
HARARETLİ DUYGULAR	144
DARBE VE HASARLAR	165
KARMAKARIŞIK DÜŞLER	178
SONSÖZ: DÜŞÜNÜLMESİ GEREKEN BİR KONU	192

BEYNİN PARÇALARI

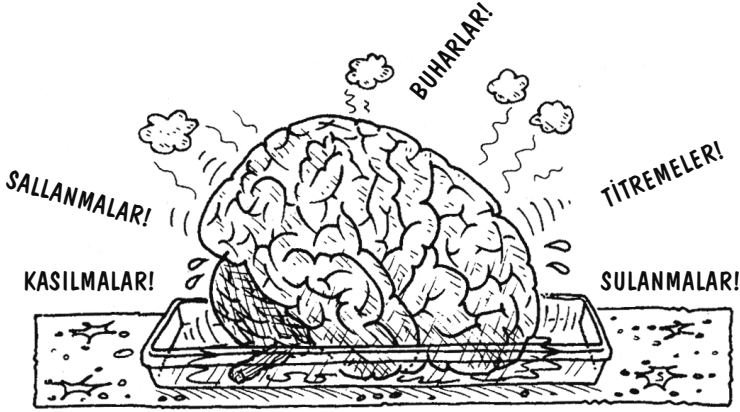
Bir beyin cerrahı olarak beynin tüm parça ve kısımlarından haberdar olmanız gerekir. Neyse ki elimizde size yardımcı olacak bir beyin bulunuyor. Hadi bir göz atın. Merak etmeyin, ısırılmaz...

ÜRKÜTÜCÜ SAĞLIK UYARISI!

Hassas okuyucular önümüzdeki birkaç sayfayı biraz mide bulandırıcı bulabilirler. O yüzden şimdiden "dikkat!" uyarısı yapıyoruz.

Beynin Parça ve Kısımları

Beyne baktığınızda görebildiğiniz ana kısım kortekstir. (Kıvrımlı olup, düşünme işlemi uygulayan, hatırladınız mı?)

Korteksin neden kıvrımlı olduğunu keşfetmeye var mısınız?

Beyinlerin neden kıvrımlı olduğunu hiç merak ettiniz mi? İşte şimdi bunu öğrenmek için bir fırsatınız olabilir.

Tüm ihtiyacınız olan:

2 adet dosya kağıdı. (Ödevinizde artakalanları bu iş için kullanabilirsiniz.)

Tüm yapmanız gereken:

1 Kâğıtlardan birini top yapıp iyice sıkıştırın.

2 Kâğıdı geri açın, ama iyice düzleştirmeye uğraşmayın.

3 Bunu ikinci kağıdın içine yerleştirin.

Neler fark ettiniz?

a) Buruşturup açtığımız kağıdın boyu çekmiş gibi görünüyor.

b) Buruşturup açılan kağıt daha büyük bir hâl aldı.

c) Üst üste koyunca her ikisi de aynı büyüklükte görünüyor. Beynin diğer hayati kısımları hakkında daha fazla bilgiye sahip olabilmek için bu tuhaf, ama bir o kadar da sürükleyici tıp kitabının ilerleyen sayfalarına bir göz atalım.

Cevap: a) Kıvrılmış kağıt, üzerindeki girinti çıkıntılar nedeniyle daha az yer kaplayacak hale geldi. Aynı şekilde korteksinizdeki kıvrımlar da iki kuşağımızın arasındaki alana daha fazla yüzeyin sığmasını sağlar. Bu oldukça önemlidir, çünkü korteksin kalınlığı oldukça incedir; yaklaşık 3mm. kadardır. Eğer beynimiz kıvrımlı değil de düz olsaydı, şu anki ile aynı kapasitede olması için bir yastık genişliğinde olması gerekirdi ve tabii kafamızın da bunu içine alacak büyüklükte olması gerektiğini tahmin edersiniz.